

ALLERGI

– Allergiudredning hos hund –

Allergi er en hyppig årsag til kløe og hudproblemer hos hunde. Udredningen kan dog være omfattende, fordi flere forskellige sygdomme og tilstande kan give de samme symptomer.

Der findes ikke én enkelt test, som kan fortælle, om en hund har allergi. Allergi diagnosticeres derfor typisk ved først at **udelukke andre mulige årsager til kløe og eventuelle hudforandringer**. Derefter undersøges hvilken type allergi, der kan være tale om.

En allergiudredning kan derfor være en længerevarende proces, som kræver tålmodighed og et tæt samarbejde mellem hundeejer og dyrlæge.

Symptomer på allergi

Allergi kan vise sig på mange forskellige måder. De mest almindelige symptomer på allergi er:

- Kløe – med eller uden synlige hudforandringer
- Rødme og irritation i huden
- Pelstab eller tyndere pels
- Gentagne hudinfektioner
- Gentagne øreinfektion eller ørekløe
- Slikken eller bid i poter
- Mørkere eller fortykket hud ved længerevarende problemer

Hudforandringerne er **ofte symmetrisk fordelt på kroppen**, men det er ikke altid tilfældet. Nogle hunde har meget lokaliserede symptomer. Allergi kan f.eks. i nogle tilfælde primært komme til udtryk som kronisk eller tilbagevendende ørekløe/øregangsbetændelse.

Allergiudredning kræver tålmodighed

Kløe er et meget uspecifikt symptom. En hund kan kløe sig på grund af f.eks. infektion med parasitter/bakterier/svamp, allergi eller flere ting på én gang. Dyrlægen vil derfor typisk starte med at udelukke infektiøse årsager til kløe og først herefter starter den egentlige allergiudredning.

En allergiudredning er proces, hvor man **arbejder systematisk gennem forskellige mulige årsager**. Der kan være behov for flere konsultationer, prøver, behandlinger og opfølgninger før man når frem til den mest sandsynlige årsag. For at gøre processen så effektiv som muligt, er det derfor **vigtigt, at man som hundeejer følger dyrlægens instruktioner nøje og konsekvens**.

Målet er ikke blot at finde frem til hvad der udløser/vedligeholder hundens symptomer, men også at lægge en behandlingsplan, der giver hunden **mindst mulig kløe og bedst mulig livskvalitet**.

Den systematiske allergiudredning

Trin 1: Undersøgelse for infektiøse årsager

Dyrlægen vil gennemgå hundens hud, pels og ører og afhængigt af symptomerne udføre forskellige undersøgelser. Det kan f.eks. være:

- Undersøgelse for lopper og andre ektoparasitter
- Hudskrab eller andre prøver for at undersøge for parasitter
- Cytologi for at undersøge for bakterier og gærsvampe
- Mikroskopisk undersøgelse af øre prøver
- ...

Det er ikke nødvendigvis alle disse undersøgelser, der er relevante for den enkelte hund. Dyrlægen vælger undersøgelser ud fra hundens symptomer og de hudforandringer, der ses ved den kliniske undersøgelse.

Hvis der findes en infektion, behandles denne først. Infektioner kan både være den primære årsag til kløen og opstå **sekundært til en underliggende allergi**. Det er derfor ikke altid tilstrækkeligt kun at behandle infektionen. Hvis hunden fortsat klør sig, efter infektionen er behandlet, kan der være behov for at undersøge, hvorfor infektionen opstod.

Trin 2: Undersøgelse for allergi

Når infektiøse årsager er undersøgt og evt. behandlet, kan dyrlægen begynde at undersøge, om hunden har en allergisk lidelse.

Man skelner groft mellem forskellige former for allergi:

- **Foderallergi** – en reaktion på et/flere indholdsstoffer i hundens foder, typisk protein
- **Atopisk dermatitis** – en reaktion over for stoffer i hundens omgivelser, f.eks. pollen, husstøvmider eller andre miljøallergener
- **Kontaktallergi** – en reaktion på et stof, som hunden kommer i direkte kontakt med
- **Loppeallergi** – en reaktion på loppens spyt (hos en loppeallergisk hund kan selv få loppebid give betydelig kløe)

I det følgende kan du læse om de forskellige typer allergi og hvordan de hhv. diagnosticeres og behandles.

FODERALLERGI

Foderallergi kan opstå i alle aldre men ses ofte hos unge hunde. Foderallergi kan give **symptomer relateret til både hud/pels og til mave-tarmsystemet**, f.eks. hyppig defækering, diarré og vomitus.

Udredning ved fodertrial

Ved mistanke om foderallergi kan dyrlægen anbefale en såkaldt **fodertrial/ eliminationsdiæt**, hvor hunden udelukkende **fodres med et hydrolyseret foder i 8-12 uger**. Hunde med foderallergi er typisk allergiske overfor en eller flere forskellige proteinkilder, f.eks. kylling, okse, gris... Når foderet er hydrolyseret, er proteinet nedbrudt til så små dele, at kroppen ikke længere genkender det som noget, den skal reagere allergisk på.

Formålet med en fodertrial er således at undersøge, om hundens symptomer bliver bedre, når den ikke længere udsættes for de proteiner, den eventuelt reagerer på. Hudsymptomer bedres typisk i løbet af 12 uger, mens symptomer fra mave-tarmsystemet kan bedres allerede i løbet af 8 uger.

Det er afgørende, at hunden udelukkende får det aftalte foder i hele forsøgsperioden. Dvs. at hunden i perioden skal undgå AL anden form for føde, herunder godbidder, tyggeben, madrester... Selv små mængder af andre fødevarer kan give en allergisk reaktion og gøre det vanskelige at konkludere, om hunden har foderallergi eller ej. Kommer man til at give hunden andet end det aftalte foder i prøveperioden, bliver man derfor typisk nødt til at starte forfra men den 8-12 uger lange fodertrial.

Hvad sker der efter fodertrial?

Hvis hundens symptomer bliver væsentlig bedre under fodertrial, kan dyrlægen i nogle tilfælde anbefale en **provokationstrial**. Dette foregår ved, at man i samråd med dyrlægen reintroducerer én proteinkilde ad gangen for at snævre sig ind på, hvilke typer af protein hunden kan/ ikke kan tåle.

Hvis man f.eks. reintroducerer foder baseret på fisk, og hunden får symptomer igen, så ved man, at hunden ikke kan tåle fisk og fremover bør undgå foder, der indeholder fisk. Hvis hunden derimod ikke får symptomer, så kan hunden godt tåle foder, der indeholder fisk.

Behandling

Behandling af foderallergi indebærer at **undgå de allergifremkaldende proteinkilder** som beskrevet ovenfor. Er hunden allergisk over for en eller få proteinkilder, kan disse måske let undgås i kommercielt hundefoder. Alternativt kan man vælge udelukkende af fodre hunden med hydrolyseret foder resten af dens liv. Dette er en helt fin løsning, da hydrolyseret foder stadig indeholder alle de nødvendige næringsstoffer for en sund og fuldend diæt.

ATOPISK DERMATITIS

Atopisk dermatitis er **allergi for molekyler i miljøet** og kan, ligesom foderallergi, opstå i alle aldre men ses ofte hos relativt unge hunde. Nogle hunderacer er desuden mere tilbøjelige til at udvikle denne form for allergi end andre hunderacer. Da atopisk dermatitis har en arvelig komponent, **anbefales det ikke at avle på hunde med atopisk dermatitis**, da der er risiko for at videreføre øget disposition for allergi hos hvalpene.

Udredning

Atopisk dermatitis og foderallergi ligner hinanden meget, hvorfor man typisk vil starte med at udelukke, at hunden har foderallergi. Hvis foderallergi kan udelukkes, kan man forsøge at indsnævre hvilke molekyler i miljøet, hunden reagerer allergisk på. Dette kan gøres på flere forskellige måder.

Først og fremmest anbefales det at **føre dagbog** over i hvilke situationer i dagligdagen eller i hvilken årstid hunden får allergiske reaktioner i huden.

Som supplement kan det i nogle situationer være relevant udføre allergitests for at identificere relevante allergener. Dette kan være en blodprøve eller intradermal priktest. Disse tests stiller dog ikke i sig selv diagnosen atopisk dermatitis, da hunden kan have antistoffer mod forskellige allergener uden nødvendigvis at have kliniske symptomer på allergi. Testene bruges derfor primært som supplement til den kliniske udredning.

Behandling

Behandling af atopisk dermatitis består i at **kontrollere symptomerne** effektivt ved f.eks.:

- Anvendelse af kløestillende medicin
- Et foder der understøtter hudens naturlige barrierefunktion og bidrager til at modulere hundens inflammatoriske respons
- Lokalbehandling af huden
- Behandling af eventuelle sekundære infektioner
- Specifik immunterapi i udvalgte tilfælde

Ofte anvendes flere behandlinger samtidigt, da målet er at finde den lavest mulige behandlingsintensitet, der holder hundens symptomer under kontrol.

KONTAKTALLERGI

Kontaktallergi er en mindre almindelig form for allergi, hvor hunden reagerer allergisk ved berøring med specifikke materialer, f.eks. en madskål eller et liggeunderlag. Berøring med det allergifremkaldende materiale kan give anledning til lokal kløe og hud-/pelsforandringer.

Udredning

Hvis hundens symptomer er meget lokaliserede til steder, hvor hunden kommer i kontakt med et bestemt materiale, kan kontaktallergi mistænkes.

Behandling

Ved mistanke om kontaktallergi vil man forsøge at identificere og fjerne det mulige kontaktstof og observere, om symptomerne herefter forsvinder. Behandlingen vil således være at undgå at hunden kommer i berøring med det pågældende kontaktstof.

LOPPEALLERGI

Loppeallergi skyldes en overfølsomhedsreaktion for loppens spyt, der foruden hudkløe fra loppeangrebet giver anledning til hudforandringer i form af rødme i pelsen og pelstab.

Udredning

Det kan være svært at opdage lopper på hunden, da hunden kan nå at fjerne dem ved at slikke og bide sig. Man behøver dog heller ikke at kunne finde levende lopper for, at loppeallergi kan mistænkes.

Behandling

Ved mistanke om loppeallergi er det vigtigt med konsekvent og effektiv loppebehandling af alle relevante dyr i husstanden samt grundig og gentagende rengøring af omgivelserne. Det er vigtigt at bemærke, at en hund med loppeallergi fortsat kan have kløe, selv efter lopperne er fjernet, fordi den allergiske reaktion kan fortsætte i en periode.